

کد کنترل

۱۲۰

F

آزمون (نیمه‌تمرس) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صحح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش اموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی (کد ۲۱۳۲)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سوال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

مواد امتحانی	مجموعه دروس تخصصی:
تعداد سوال	- زبان عربی
از شماره	- تاریخ و تمدن ملل اسلامی
۹۰	۱۲۰ دقیقه

استفاده از ماشین حساب محظوظ نیست.

این آزمون تمره متنی دارد.

حق جاپ و تکرار و انتشار سوال‌های هر روز (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حرفی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان علی‌رغم پائید و با احتلال این برای مترولات و قبار منع شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غایبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوال ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوال ها و یا بین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنصب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (١٠ - ١)

١- «وَأَتَاهَا مِنْ أَمْنٍ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ حَرَاءُ الْحُسْنِي، وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرَنَا يُسْرًا» :

(۱) اما هر کسی که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود، و دستورهای آسانی به او خواهیم داد.

(۲) اما آنکس که ایمان اورده باشد و اعمال صالحه بجا اورد، پاداش نیکی برای او خواهد بود، و کارهای خود را بر او آسان خواهیم کرد.

(۳) اما کسی که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود چون پاداش، و از دستورهای خود آسان را به او خواهیم گفت.

(۴) اما هر کس ایمان اورده باشد و اعمال رایه شایستگی انجام دهد، نیکی برای او به عنوان پاداش داده خواهد شد، و کارهای آسان را برای او خواهیم گفت.

٢- «مَا زَلتُ أَقِيمُ فِي هَوَاءِ غَدْرِي حَتَّىٰ رَجَعَ الْعَاذِلُ بِهَوَاءِ مَعِي» :

(۱) كُلَّمَا لَامَنِي اللَّامُ فِي هَوَاءِ كَنْتُ أَبْيَنَ أَسْرَارِي فِي الْمُحَبَّةِ فَاصْتَمَرْتُ فِي ذَلِكَ حَتَّىٰ عَشَقَهُ هُوَ أَيْضًا.

(۲) أَقِيمَ فِي حَبَّهِ دَائِمًا وَ أَنَا مَعْذُورٌ حَتَّىٰ يَرْجِعَ اللَّامُ بِاللَّوْمِ عَلَىٰ هَوَاءِ وَ أَنْجُو مِنْ لَوْمَهُ.

(۳) مَا زَلتُ أَقِيمُ فِي الْهَوَىِ الْعَدْرِيِ حَتَّىٰ صَارَ اللَّامُ عَاشِقًا لِهِ مَثْلِي.

(۴) لَيْسَ لِي فِي حَبَّهِ عَذْرٌ حَتَّىٰ عَادَ الْعَادِلُ مَعِي يَحْبَهُ تَرْحِمًا عَلَىٰ.

٣- «مَاذَا الَّذِي فَجَعَ الْهَمَامَ بِوَثْبَةٍ وَ عَدَا عَلَى دَمِهِ وَ كَانَ الْعَادِي؟» : مَا الَّذِي

(۱) أَلَمْ قَلَبِ الْإِمَامِ السَّخِيِّ وَ الْجَوَادَ وَ أَثَارَ دَمَهُ عَلَى الأَعْدَاءِ؟

(۲) أَلَمْ قَلَبِ الْمَلَكِ الشَّجَاعَ وَ السَّخِيِّ وَ أَثَارَ دَمَهُ عَلَى الأَعْدَاءِ؟

(۳) عَدَا عَلَى الْمَلَكِ الشَّجَاعِ وَ السَّخِيِّ قَتَلَهُ وَ كَانَ قَوِيًّا عَلَى أَعْدَاءِ؟

(۴) غَلَبَ عَلَى هَمَّةِ الْإِمَامِ الشَّجَاعِ وَ السَّخِيِّ فَأَثَارَ دَمَهُ عَلَى أَعْدَاءِ؟

- ۴- «قد يغرب العقل ثم يووب و يكدر الماء ثم يصفو، فكل غمرة فلى انجلاء»:
- (۱) اگر عقل دور شود حتماً به جای خود بر می گردد و آب کدر تاچار صاف می شود و هر تیورگی سرانجام روشن خواهد شد!
 - (۲) عقل حتماً دور گشته سپس به راه خود رجوع می کند، و آب گل الود زلال می گردد، پس هر غباری ناگزیر روزی از بین می روادا
 - (۳) هر تاریکی روزی روشن خواهد شد همانگونه که عقل چون از بین برود باز خواهد گشت و آب اگر کدر شود زلال خواهد گشتا
 - (۴) گاهی عقل زایل می شود سپس به حال خود باز می گردد، و آب تیره می شود سپس به صافی می گراید، پس هر تاریکی بسمت روشانی است!
- ۵- عین الصحيح فيما يستبط كليا من العبارة التالية: «كلاشت مذ ميظلت عنى الثمام و لنيظلت بي العمائم بآن أغنى مكان الأدب»:
- (۱) الاجتياز من مرحلة الطفولة و الحصول بواسطة الأدب على مكانة مرموقة.
 - (۲) الضجر و الامتناع لـ تعويذات الطفولة و الحب و الاستياق إلى الأدب.
 - (۳) العرض على طلب العلم و الأدب بعد الاجتياز من عهد الطفولة.
 - (۴) تحمل الشعب بواسطة التعويذات و الحرمان عن طلب الأدب.
- ۶- «قد يهلك المرعى عنف الراعي!». عين المناسب للمثل:
- (۱) من لم يدار المشط ينف لحيته!
 - (۲) لا جد لمن لا يليس الخطا!
 - (۳) لكل امرئ من دهره ما تعودوا!
 - (۴) من لم يكرم نفسه لم يكرم!
- ۷- «إن حالت القوى، فسيهي صائب!». عين المناسب للمثل:
- (۱) أصل بد تيكو تگردادا
 - (۲) از اسب افتاده از اصل تيقشاده
 - (۳) پاي کر در کفش گز می رودا
 - (۴) کار تیکان را از خود قیاس تختیرا
- ۸- «برخلاف آنچه غالباً تصور می شود، کار علمی در عالم اسلام از همان قرن اول هجری در عرصه قابل توجهی شروع شده بودا»:
- (۱) على عكس ما يتصور غالبية من الناس، فإن العمل العلمي في عالم الإسلام قد شرع من القرن الأول الهجري في نطاق يافت للنظر!
 - (۲) عكس ما يتصور العموم، فإن العمل العلمي في عالم الإسلام كان قد ظهر من القرن الأول الهجري بالذات على نطاق يجلب الأنظار!
 - (۳) على خلاف ما يتصور عامة، فإن الشاطط العلمي في العالم الإسلامي قد أخذ يظهر بشكل ملفت للنظر منذ القرن الأول للهجرة!
 - (۴) خلافاً للتصور السائد، فإن الشاطط العلمي في العالم الإسلامي كان قد بدأ منذ القرن الأول الهجري بالذات على نطاق ملفت للنظر!

-۹- « جالب این است که اوّلین نمونه شعر فارسی، به همان اندازه که نمونه قدیمی ترین شعر به زبان فارسی دری است، قدیمی ترین شعر اسلامی این زبان هم بشمار می آید! »

(۱) من الجدير بالذكر أن النموذج الأول من الشعر الفارسي، يعد أقدم الأشعار الإسلامية في هذه اللغة بنفس النسبة التي يعتبر أقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!

(۲) من الطريق أن النموذج الأول من الشعر في اللغة الفارسية، يعتبر أقدم الأشعار الإسلامية بنفس المقدار الذي يعتبر أول نموذج للشعر في الفارسية الدرية!

(۳) مما يلفت النظر أن أول نموذج للشعر الفارسي، بمقدار ما يعتبر أقدم شعر بالفارسية الدرية في عين الحال يعتبر أقدم الأشعار الفارسية الإسلامية!

(۴) من الطريق أن أول نموذج للشعر الفارسي، بعد أقدم شعر إسلامي في هذه اللغة بنفس نسبة اعتباره نموذجاً لأقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!

-۱۰- « مگر گرسنگی می تواند بر جنگجوی شجاع غلبه کند و او را از جنگیدن باز دارد، هرگز، گرمای سوزان بور درخت بیابانی تأثیر نهی نماید! »

(۱) هل يمكن الجوع أن يسلط على مقاتل شجاع و يغله عن المقابلة، لا، والله لا تتأثر الشجرة البرية بحرارة شديدة!

(۲) هل يستطيع الجوع أن يتغلب على مقاتل شجاع و يشغله عن المناضل، كلا، لا تؤثر حماره القبيط على الشجرة البرية!

(۳) كيف يمكن أن يسلط الجوع على رجل مناضل قوي، ويغله عن النضال، كلا، لا تتأثر حماره القبيط على شجرة البر!

(۴) كيف يسلط العرش على مقاتل قوي شجاع و يكتفه عن القتال، لا ولا لا تؤثر على شجرة بريه الحرارة الشديدة!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (۱۱-۱۳)

۱۱- عن الخطأ:

- (۱) مهما يكن فإن الإمارات الفارسية هيأت لنهضة أدبية واسعة،
- (۲) وقد افتتحت هذه النهضة بمذهب التصنيع، ولعل من الطريق،
- (۳) أن نذكر هنا أن كل إمارة اشتهرت بمراكز مختلفة لنهضة الأدب،
- (۴) ففي الإمارة السامانية تجد تيسابور التي أخرجت التعالي

١٢- عین الخطأ:

- ١) يَا عَقِدَ الْفَلَكَ كَيْفَ أَمْسَيْتُ؟ حَتْنِي كَيْفَ رَأَيْتَ الطُّوفَانَ،
- ٢) وَمَنْتَيْ كَانَ سَبِيلَ الْعَرْمَ وَمَذْكُومَ مَاتَ عَوْجَ وَمَنْتَيْ تَبَلَّبَتِ الْأَلْمَنَ،
- ٣) وَمَا حَسِنَ عَرَابَ لَوْجَ وَكَمْ لَيْشَمَ فِي السَّفِينَةِ وَمَذْكُومَ ظَهَرَتِ الْجَنَّالَ،
- ٤) وَأَيْ هَذِهِ الْأَوْدِيَّةِ أَقْدَمَ، أَنْبَرَ بَلْخَ أَمْ التَّلِيلَ أَمْ الْفَرَاتَ أَمْ دَجَلَ؟

١٣- عین الخطأ:

- ١) رَفَعَ الطَّلَبَةُ أَصْوَاتِهِمْ فَرْحًا عَنِّدَمَا أَعْطَاهُمُ الْجَامِعَةُ مَنْحَانِ دراسِيَّةً!
- ٢) أَفَأَمَ الطَّفْلُ صَلَاتَهُ فَأَعْدَقَ عَلَيْهِ وَالَّذِي صَلَاتَهُ الْكَثِيرُ؟
- ٣) اسْتَدَلَّتِ الْمَحْكَمَةُ قُضَائِهَا لِعَدْ جَلْسَةٍ طَارِيَّةً!
- ٤) ذَكَرَ الْمَعْلُومُ فِي الصُّفَّ تَكَانَهُ الْمَفْقِدَةُ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الاعراب والتخليل الصرفی (١٤-١٨)

١٤- «رَعَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يَبْعَثُوا». عین الخطأ:

- ١) (رَعَمْ: فعل من أفعال القلوب أو التحويل للجهل، وهي من النواسخ، اسمه «الذين» و المصدر المؤول «أن لَنْ يَبْعَثُوا» مفعول به وقد مسّ مسدّ مقولته
- ٢) يَبْعَثُوا: مضارع، مجزد ثالثي، مبني للمجهول، منصوب بحرف «لَنْ» وعلامة تنصبه حذف بون الإعراب، ونائب فاعله ضمير الواو البازر
- ٣) أَنْ: حرف مخفف من «أَنْ» المثبتة بالفعل، اسمه ضمير الشان تقديره «أَنَّهُ» و خبره حملة «لَنْ يَبْعَثُوا»
- ٤) كفروا: فعل ماضٍ، مبني للمعلوم، فاعله ضمير الواو البازر و الجملة فعلية و صلة و عائدتها ضمير الواو

١٥- «رَبَّ كَاسِيَّةٍ فِي الدُّنْيَا عَارِيَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ!». عین الخطأ:

- ١) كاسية: مشتق و اسم فاعل، مجرور بحرف الجر «رَبُّ»، و الجار و المجرور متعلقها محفوظ و شبه الجملة خبر مقدم مرفوع محلًا
- ٢) يوم: مفرد مذكر، معرف بالإضافة، ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه شبه الفعل «عَارِيَّةً»، القيامة: مضاد إِلَيْهِ و مجرور
- ٣) رب: حرف جر شبيه بالزائد، «كاسية»: مجرور في اللفظ بحرف «رَبُّ» و مرفوع محلًا على أنه مبني و خبره «عَارِيَّةً» و الجملة اسمية
- ٤) الدنيا: مشتق و اسم تقدير، معرب و مقصور، مجرور بكسرة مقدرة، و الجار و المجرور متعلقهما محفوظ و شبه الجملة نعت المعنون «كاسية»

١٦- «كفى بك داء أن ترى الموت شافياً و حسب المنايا أن يكن أمانياً». عين الخطأ:

١) يكّن: مضارع من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير اللون و الجملة مصدر مؤول و خبر للمبتدأ «حسب»

٢) كفى: فعل ماضٍ و فاعله ضمير الكاف في «بك»، و مفعوله المصدر المؤول «أن ترى» تأويله:

رويتك

٣) بك: الباء حرف جر زائد، و الكاف ضمير متصل في محل نصب مفعول به لفعل «كفى» مقدم على

الفاعل

٤) ترى: فعل مضارع مهموز العين، فاعله ضمير «أنت» المستتر و مفعوله «الموت» و الجملة مصدر

مؤول و فاعل لفعل «كفى»

١٧- «فلينظروا أنتا أمضى عزيمة!». عين الخطأ:

١) أي: لبس استفهام و معرب، مبتدأ و خيره «أمضى» و الجملة اسمية قد سدت مسد المفعولين لفعل

«ينظروا»

٢) أمضى: مشتق و السمة تقضيل (مصدره: مضاء)، نكرة و مقصور، خبر مفرد للمبتدأ «أي» و مرفوع

بضممة مقدرة

٣) عزيمة: جامد و مصدر (جمعه: عزائم)، تبيّن مفرد أو ذات و منقول عن المبتدأ، و ممتّره

«أمضى»

٤) ينظروا: فعل مضارع مجزوم بحرف اللام، وامن ملحقات الفعل القلوبي في التعليق عن العمل في جميع

الأحوال، وفاعله ضمير الواو البارز

١٨- «فأكثر ما تلقى الفقير مداهناً و أكثر ما تلقى الغني مرتباً». عين الصريح:

١) «مداهناً» و «مرتباً» حالان من المفعول به، لا تصلحان للخبرية، و الخبر في الجملتين محنوف وجوباً

٢) «ما» في «ما تلقى» موصول حرفي، و هو و صلته في محل الرفع على الخبرية

٣) «ما» موصول اسمى، و هو مضاد إليه لـ «أكثر» و فاعله في المعنى

٤) «مداهناً» و «مرتباً» حالان من المبتدأ، و هما خبران في محل الرفع

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩- عين مجموعة ليست فيها همزة الوصل:

٢) أَنْفَدْ - أَسْطَعْ - أَبْنَاءْ

١) أَسْتَعِنْ - أَصْبَرْ - أَبْنَ

٤) إِثْنَانْ - أَكْرَمْ - أَسْمَعَيْ

٣) اِمْرَأَةْ - أَرْبَعَةْ - أَيَّامْ

٢٠- عن المضارع المؤكّد معرّياً:

- ١) هل تلزمّ نفسك أن تكتسب الفضائل و تغير عاداتها المذمومة؟!
- ٢) ليتها تدعوني أن أشتراك في الندوة فأرون أصدقائي القدماء!
- ٣) لا يسيطرُ عليك اليأس، فسيقلك على الأرض!
- ٤) ألا تغافل بعهدكم لما تتعذر؟!

٢١- عن ما يجوز فيه حذف العائد:

- ١) أعمل في حياتك الدراسية ما أنت عامل.
- ٢) جاء من الزملاء الذي إياه دعوته إلى الورشة.
- ٣) رأيت من هو يحترم الآخرين عندما يساعدهم.
- ٤) تكلمت حول هذه العويسة مع من هو في الندوة.

٢٢- عن ما يختلف فيه نوع «اللام» عن البقية:

- ٢) «وَعَلِمْنَا هُمْ لِأَمَانَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ»
- ٣) «سَمَاعُونَ لِكَذْبِ أَكْلُونَ السُّجْنَ»

٢٣- عن الألف واللام عهدا ذهنياً:

- ١) سوف يدرِّيك الأستاذ المحرّب و الباحث الحميف من بين الأساتذة و بذلك تجهر بمعلومات قوية و مفيدة.

- ٢) المديرة بينما كانت تلقي محاضرة في القاعة، قالت: اليوم يُعرف الذين حصلوا على درجة القبول.
- ٣) اتصلت زميلتي بأبويها و بعد مكالمتها إياهما، قالت: سيلتقي بعضنا البعض في المراسيم.
- ٤) في عالمنا هذا بلاد كثيرة قد توسيعَت الآن و هي تصادر إنتاجاتها إلى البلد الأخرى.

٢٤- عن الصحيح في البناء للمجهول:

- ١) عاقب المعلم الكسول → عقب الكسول من المعلم.
- ٢) خوّلنا الله الحرية في الحياة → خوّلت الحرية في الحياة.
- ٣) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة → ذهبت بالفتاة إلى المدرسة.
- ٤) ذهبت بالفتاة إلى المدرسة → بالفتاة ذهب إلى المدرسة.

٢٥- عن الصحيح (في اسم الفعل):

- ٢) حيوا على المعروف؛ فالوقت صدق!
- ٣) عندك الوعي فإن العدو خداع!

۲۶- عن الواو لا تكون إلا معية:

۱) بعد غياب الشمس طلع النجم و القمر في السماء.

۲) نجحت أنا و الشتين من زميلاتي في الامتحان.

۳) كل طالب و جده متلزمان في العمل.

۴) إن الله يرزقنا و إياكم لو كنا كاذبين.

۲۷- عن ما ليس فيه أسلوب الاشتغال:

۱) إن الشر لا تقره أبدا!

۲) ألا الشرك بالله فلا تقره أبدا!

۱) الجهل و الكبر أحذريما دائمًا!

۲) إذا الخير وجدته فأسرع إليه!

۲۸- عن العال التي تكون فضلة (لا يتوقف عليها معنى الكلام):

۱) «وقت بزيع الدار قد غير البلى * متعارفها و الساريات الهواطن»

۲) «إنما الميت من يعيش كثيرا * كاسفا بالله قليل الرجائِ»

۳) «و ما خلقنا السموات والأرضين وما بينهما لاغبين»

۴) «لا تقربوا الصلاة و التمسكاري»

۲۹- عن الخطأ للفراغات:

« طالعت حتى الآن مقالة، ولم يعجبني منها إلا مقالات، غير أن المقالة

كانت أفضلها! »:

۱) مائتي / عشر / المائة

۲) إحدى عشرة / خمس / العاشرة

۳) تسعين / ثمان / الحادية عشرة

۱) مائتي / عشر / المائة

۲) ثلاثة و عشرين / ثمانى / العشرين

۳) عن الخطأ:

۱) يا فاطمة زميلتنا؛ اصبري حتى تلتحق بك فائتنا لأنعرف الطريق و تحتاج إلى مساعدتك!

۲) يا يحيى أخيانا؛ ستجمع بعضنا ببعض في قاعة المطار و نستودع زميلنا الكريم!

۳) يا سعيد الكثير العلم؛ اسمح لنا أن تستفيد من ينابيع علمك الدافقة!

۴) يا مریم الذکیر؛ إلك ستحصلين على درجة ممتازة كما سبق!

۳۰- فلسفة تنظيم و نوشتن پیمان نامه عمومی مدتها پس از هجرت چه بود؟

۱) تعیین حقوق قبایل و طوایف مختلف ساکن در بیرون

۲) پیشگیری از نفوذ و دحالت منافقان در امور جامعه تویای اسلامی

۳) تشکیل جامعه آرمانی اسلام در بیرون تحت رهبری رسول خدا (ص)

۴) تعیین حقوق قبایل و طوایف مختلف مسلمان و شفیک آنان از یهودیان

۳۱- پس از کدام رخداد، قدرت و نفوذ معنوی رسول خدا (ص) و شکوه اسلام بر قریش آشکار شد و برخی از رجال

بر جسته قربشی به اسلام گردیدند؟

۱) شکست قریش در غزوه احزاب

۲) عمره ذی قعده سال هفتم هجری

۱) انعقاد صلح حدیبیه

۲) پیروزی مسلمانان بر یهودیان خبر

- ۳۳- کدام عامل در تقویت و پیشرفت حکومت و خلافت معاویه تأثیر نداشت؟

۱) آشنازی اعراب مهاجر به مشارف شام با تمدن بیزانسی قبل از اسلام

۲) برقراری تعادل و توازن میان قبایل جنوبی و شمالی (قبیسي و کلبي)

۳) رونق دوباره تجارت میان شرق و غرب با از میان رفتن مرزهای سیاسی میان ایران و روم شرقی

۴) مدیریت درست کشور که از نظام بیزانسی مایه گرفته و معاویه از خدمت مشاوران بیزانسی بهره می‌گرفت.

- ۳۴- علت اصلی متفاوت شدن سلیمان بن عبد‌الملک از پیشنهاد ولايتعهدی عمر بن عبدالعزیز از سوی رجاء بن حبیه چه بود؟

۱) نامیدی سلیمان به حمایت قبایل یمنی در جانشینی نزدیکانش

۲) قدرت و نفوذ بالای مخالفان سلیمان و عدم پذیرش ولايتعهدی نزدیکان او

۳) سلیمان از مدیریت و کفایت عمر بن عبدالعزیز در دوران ولایتش بر مدینه خشنود بود.

۴) عمر بن عبدالعزیز فردی راهد و با دیانت بود که می‌توانست اوضاع جامعه را بهبود بخشد.

- ۳۵- تاخشندی کدام نیروها و گروههای سیاسی و اجتماعی، پنهانی و آشکار در قتل خلیفة دوم مؤمن تو رو و توطئه آمیز بود؟

۱) سیوح قبایل عرب

۲) اسرائی ایرانی در مدینه

۳) برخی اشراف و سران قریش

- ۳۶- انگیزه اصلی دعوی چند نیامبر دروغین در آخر زندگانی رسول خدا (ص) و خلافت ابوبکر چه بود؟

۱) ریاست طلبی ۲) عصبیت قبیله‌ای ۳) رقابت دینی با قریش ۴) مخالفت با پرداخت زکات

- ۳۷- مهم‌ترین عامل مؤثر در همیستگی سیاسی میان دو قوم عرب و عجم در خراسان بر ضد حکومت امویان چه بود؟

۱) سیاست‌ها و اقدامات امویان در انحصار کاری قصر و تعارض آن با اسلام

۲) گروش بیشتر بومیان خراسان به اسلام و همدلی و هنفکری آنان با عباسیان

۳) رواج و گسترش نشیع در خراسان که بهره‌برداری اهل‌بیان دعویت اعیانی را از بیان داشت.

۴) تبلیغات رهبران قبایل یمنی ساکن خراسان بر ضد امویان و تبعیت موالي خراسانی از آنان

- ۳۸- کدام مورد بیانگر مهم‌ترین ویژگی خلفای عباسی در دوره اول خلافت عباسی است؟

۱) افتخار سیاسی

۲) اقتدار سیاسی و مرجعیت دینی

۳) واپسگی به نیروی سیاسی ایرانیان

- ۳۹- کدام شهر توپیاد و از مراکز حکومت‌های اسلامی در مرحله تحول از نظام و ساختار قبیله‌ای به نظام و ساختار شهرنشینی و همبستگی اجتماعی بنا شد؟

۱) فاهره

۲) بغداد

۳) کوفه

۴) بصره

- ۴۰- کدام عامل سبب شد تا در سال‌های آغازین خلافت مأمون، مردم بغداد و بعضی شهروهای بزرگ عراق با ابراهیم بن مهدی بیعت کنند؟

۱) اعتراض به مسمومیت و شهادت امام رضا (ع)

۲) مقابله با شورش و حمله خوارج به بغداد

۳) قتل انبیاء به دست سیاه اعزا می مأمون

- ۴۱- کدام مورد درباره روابط حکمرانان بیویی با دستگاه خلافت عباسی درست است؟

۱) احمد معزالدوله پس از نسلط بر بغداد، با خلیفه عباسی بیعت کرده و به نام او خطبه خواند.

۲) الملک‌الرحم میان از اعتراض خلیفه عباسی، لقب خود را تغییر داده با دادن هدیه او را خشنود ساخت.

۳) علی عمال‌الدوله، در صدد براندازی خلیفه عباسی برآمد و از این رو مخالفان وی را با دادن مال و سیاه یاری کرد.

۴) عصداد‌الدوله دیلمی پس از سرکوب مخالفان، روابط و مناسبات خود را با دستگاه خلافت بهبود بخشد تا با استفاده از نفوذ معنوی خلیفه قلمرو خود را گسترش دهد.

۴۲- تحسین پیمان صالح میان صفویان و عثمانی کدام است و مهم‌ترین پیامد آن چه بود؟

۱) سامسون - به رسمیت شناختن حاکمیت صفویان بر غربات

۲) آماسیه - بازگرداندن بخش‌های مهمی از آذربایجان به ایران

۳) آماسیه - به رسمیت شناختن موجودیت و حاکمیت صفوی از سوی عثمانی

۴) سامسون - به رسمیت شناختن حاکمیت صفویان بر آذربایجان و کردستان

۴۳- کدام مورد درست است؟

۱) خوارزمشاهیان پس از برداشتن سلحوچیان از سر راه خود، روابط حسنایی با دستگاه خلافت عباسی برقرار کردند.

۲) مأمونیان که خاندانی محلی بودند به سال ۲۸۵ ق افغانیان کاٹ را برانداختند و عنوان قدیمی خوارزمشاه را برخویشتن نهادند.

۳) به دلیل اهمیت خوارزم برای غزنیان، سلطان محمود غزنوی طشت‌دار خود انوشتکین عرقه را برای حکومت بر آن دیار گذاشت

۴) افسر تحسین کسی بود که برای گسترش قلمرو خوارزمشاهیان به سوی سرزمین‌های تحت سلطه مغولان لشکرکشی کرد و با این کار ابان را به بورش بر سرزمین‌های اسلامی تعریک کرد.

۴۴- عامل اصلی شورش گروهی از اعراب به رهبری ابن طباطبا بر ضد مأمون چه بود؟

۱) قطع مواجب و جیره سپاهیان عرب

۲) تمایلات ایرانی مأمون و انتخاب امام رضا به ولایت‌هدی

۳) عزل علی بن عیسیٰ بن سامان از فرماندهان شاه، که مورد علاقه اعراب بود.

۴) تمایلات شیعی مأمون و تلاش برای بازگرداندن خلافت به علیان از طریق انتخاب امام رضا به ولایت‌هدی

کدام مورد درباره تحریم تجاری حکومت ممالیک از سوی اروپائیان درست است؟

۱) توسط پادشاهان انگلیس و فرانسه در دوره ممالیک برجی صورت گرفت و برای مدتی گوتاه مؤثر واقع شد.

۲) به تحریک پاپ و توسط پادشاهان آراغون و قشتاله در دوره ممالیک برجی صورت گرفته و مؤثر واقع نشد.

۳) به جیران شکست‌های صلیبیان، تحریم از سوی پاپ و در دوره ممالیک برجی اتفاق افتاد و مؤثر واقع نشد.

۴) توسط پادشاهان آلمان و فرانسه و با حمایت پاپ در دوره ممالیک برجی اتفاق افتاد، اما بعد از آن تحریم شکست خورد.

۴۶- مهم‌ترین اصلاحات فرهنگی و فکری در دوره فاطمیان توسط کدام خلیفه و به همت چه کسانی انجام شد؟

۱) حاکم یامر الله - حمید الدین کرمانی و قاضی نعمان

۲) حاکم یامر الله - قاضی نعمان و ابویعقوب سجستانی

۳) معز الدین الله - حمید الدین کرمانی و ابویعقوب سجستانی

۴) معز الدین الله - قاضی نعمان و ابویعقوب سجستانی

۴۷- درباره اقدامات صلاح الدین ایوبی در گسترش قلمرو خود به سرزمین شام و حزیره، کدام مورد درست نیست؟

۱) صلاح الدین در شام و حزیره نسبت به خاندان زنگی خواه در جنگ و خواه در صلح، با آنان رفتاری بزرگوارانه داشت.

۲) او در تصرف مناطق شام و حزیره خلیفه عباسی را توجیه می‌کرد و هدف خود را اتحاد نیروهای مسلمانان در مقابله با صلیبیان اعلام می‌کرد.

۳) او تواست حکومت‌های پراکنده این مناطق را تا موصل ضمیمه قلمرو خود کند و تأیید خلیفه عباسی را برای اقدامات خود داشته باشد.

۴) صلاح الدین سه بار موصل را محاصره کرد، ولی موفق به تصرف آن نشد و خلیفه عباسی برخلاف دیگر مناطق به تسلط او بر موصل رضایت نداشت.

- ۴۸- مهم ترین علت سقوط دولت ایوسیان چه بود؟
- به قدرت رسیدن حاکمان خردسال و دخالت تاروای دیگر کارگزاران
 - ضعف سپاهیان در بین جنگ های متعدد با صلیبیان به ویژه در جنگ هفت میلی
 - ورود ایوهی از برده گان قیچاقی از زمان صالح نجم الدین ایوب به صحنه حاکمیت و قدرت
 - نزاع فروزان اعصاب خالدان ایوبی با یکدیگر و دخالت نیروهای خارجی مانند خوارزم شاهیان در صحنه سیاست و نظامی تحری
- ۴۹- سلطنت بر جزایر بالشار در دوره کدام حکمران اموی اندلس به وجود پیوست؟
- حكم اول
 - عبدالرحمن دوم
 - عبدالرحمن سوم
 - هشام اول
- ۵۰- کدام مورد درباره نبرد مسارة درست است؟
- جنگ میان اعراب شامی و بلدى در اندلس و به پیروزی اعراب شامی به رهبری بلج بن بشر انجامید.
 - جنگ میان یوسف بن عبد الرحمن و اعراب یمنی که به پیروزی یوسف و تداوم امارت وی بر اندلس انجامید.
 - جنگ میان مسلمانان و مسیحیان در تاچیه سیستانی که به پیروزی مسلمانان و سلطنت آنان بر جنوب فرانسه انجامید.
 - جنگ نبرد مسارة که میان عبد الرحمن داخل و یوسف بن عبد الرحمن در گرفت و به پیروزی عبد الرحمن و تأسیس حکومت امویان اندلس انجامید.
- ۵۱- کدام قبیله ببر، بیشترین نکش را در داستیابی موحدون بر حکومت داشت؟
- مصطفی
 - زنانه
 - کتابه
 - صنهاچه
- ۵۲- کدام مورد درباره حکومت های خوارج در مغرب درست است؟
- رستمیان که بر مذهب ایاضی بودند.
 - بنومدار که بر مذهب ازرقی بودند.
 - بنومدار که بر مذهب صفری بودند.
- ۵۳- واژه هند از سوی مورخان و چغرا فانگاران مسلمان، معمولایه چه مناطقی گفته می شد؟
- پاکستان امروزی به اضافه مناطقی از پنجاب و کشمیر در هند
 - همه سرزمین های واقع در شمال شبه قاره هند و سواحل غربی دکن
 - همه مناطق واقع در شرق رودخانه سند و گاه همه جنوب شرق آسیا
 - مناطقی که امروزه کشورهای هند و پاکستان در آن تشکیل شده است.
- ۵۴- قیام سراسری هند علیه سلطه بریتانیا (مشهور به موتیسی یا جنگ استقلال) در چه سالی و با کدام نتیجه آن چه بود؟
- سلطه مستقیم بریتانیا بر هند و بیان حکومت مسلمانان
 - تصعیف حکومت مسلمانان و تقویت موضع کمپانی هند شرقی
 - سلطه کامل بریتانیا بر هند و تبعید اخرين پادشاه مسلمان هند
 - بیان یافتن حکومت پاریان و سلطه کامل کمپانی هند شرقی بر هند
- ۵۵- در کدام مورد، جلال الدین خوارزم شاه، تواست سپاهیان چنگیز را شکست دهد؟
- نبرد سند
 - جنگ پروان
 - جنگ بیشاپور
 - واقعه تغلیس
- ۵۶- کدام مورد درباره سیاست های دینی تیمور درست است؟
- به سبب دخالت مشایخ صوفیه در سیاست، بر آنان بسیار سخت گرفت.
 - به دلیل اعتقاد به مذهب ختنی، به عالمان و امامان شیعه، بی توجه بود.
 - علاوه بر اصول و قوانین اسلامی به یاسای چنگیزی هم توجه جدی داشت.
 - برای خود مأموریتی دینی قائل بود، منتهی احترام عالمان دینی و سادات را مرغی نمی داشت.

۵۷- پیامد مهم نبرد تیمور با بایزید اول عثمانی چه بود؟

(۱) انضمام همه منطقه آناتولی به قلمرو تیموریان

(۲) گسترش اسلام در مناطق مسیحی تشنین قلمرو عثمانی

(۳) مصالحه میان تیموریان و عثمانی‌ها و تقسیم منطقه آناتولی

(۴) توجه بیشتر اروپاییان به تیمور و رهایی آن‌ها از فشارهای عثمانیان

۵۸- کدام یک از سلاطین عثمانی بیمان صلح آماسیه را زیر پا نهاد و به قلمرو صفوی لشکرکشی کرد؟

(۱) سلیمان اول (۲) بایزید دوم (۳) سلیم سوم (۴) مراد سوم

۵۹- انتقال پایتخت عثمانی از آسیا صغیر به ادرنه در دوره کدام سلطان عثمانی به موقعیت پیوست و علت آن چه بود؟

(۱) مراد اول - حملات بی‌دریبی اروپاییان به آسیای صغیر و به خطر افتادن پایتخت عثمانی در آنجا

(۲) مراد اول - بهره‌برداری از استحکامات نظامی شهر و دسترسی آسان‌تر به مناطق اروپایی

(۳) اورخان - حلقه فراوان وی به گسترش قلمرو عثمانی در اروپا

(۴) اورخان - ضعف استحکامات نظامی بورسا

۶۰- علت اعتراض موبد ایلان در ۳۸ به رهبری غریب شاه گیلانی در دوره سلطنت شاه صفی چه بود؟

(۱) فشارهای مالیاتی ماموران مالی حکومت صفوی (۲) مخالفت با جانشینی شاه صفی به جای شاه عباس

(۳) تحریک دولت عثمانی (۴) اعتقاد او به تشیع زیدی

۶۱- کدام اثر نسب‌شناسی برای پژوهش درباره اوصاع اجتماعی و فرهنگی رجال و شخصیت‌ها اهمیت خاص دارد؟

(۱) انساب معنایی (۲) انساب الاراف بلاذری

(۳) جمهورة انساب العرب ابن حزم

۶۲- کدام مورد درباره منابع تاریخی نگاشته شده در هند دوره اسلامی، درست نیست؟

(۱) کتاب تاریخ فیروزشانی توشه نصیله‌الدین برزی، از آثار مهم درباره دوره تغلقان است

(۲) چچنامه کتابی فارسی درباره تحسین خاندان‌های حکومت گر مسلمان در سند است.

(۳) کتاب طبقات ناصری اطلاعات زیادی درباره جگونگی تشکیل سلسله سلاطین فهلوی دربردارد.

(۴) یکی از مقدماتی‌ترین آثار فارسی برای مطالعه تاریخ حکومت‌های مستقل مسلمان در هنگام تاریخ قوشته است.

۶۳- کدام مورد بیان‌گر اهمیت تک‌تگاری‌های تاریخی در تاریخ تک‌تگاری اسلامی است؟

(۱) گردآوری و کتابت روایات شفاهی (۲) گردآوری و کتابت روایات معتبر تاریخی

(۳) کتابت احادیث به نقل از رسول خدا (ص)

۶۴- کدام کتاب طبقات بر سه اصل نسب، طبقه و موطن رحال می‌تنمی است؟

(۱) الطبقات الکبری ابن سعد (۲) کتاب الطبقات خلیفة بن خیاط

(۳) طبقات الشافعیه الکبری سیکی

۶۵- حدود و حقوق اهل ذمه، در کدام نوع منبع بیان شده است؟

(۱) خراج و فتوح (۲) سیره و معاری (۳) طبقات و تراجم (۴) انساب و رجال

۶۶- کدام کتاب از مراجع کتاب‌شناسی شیعه است و مؤلف آن کیست؟

(۱) کشف العجب و الأستار - حاجی خلیفه

(۲) کشف العجب و الأستار - اعجاز حسین نیشابوری

(۳) کشف الظنون عن اسامی الكتب و الفنون - حاجی خلیفه

(۴) کشف الظنون عن اسامی الكتب و الفنون - اعجاز حسین نیشابوری

۶۷- کدام مورد درباره علم تاریخ درست است؟

- (۱) ماهیت سیاسی و مبتنی بر اراده فرماتروایان است.
- (۲) ذهنی و متکی بر ذهنیت مورخان است.
- (۳) عقلی و مبتنی بر استدلال عقلی است.

۶۸- کدام مورد درباره التصريف زهراوی درست است؟

- (۱) کتابی جامع در کمال است.
- (۲) نخستین رساله مصور جراحی در جهان اسلام است.
- (۳) بخش سی ام این کتاب درباره جراحی و آلات جراحی است.
- (۴) کتابی در تراجم احوال اطبای اسلامی و غیراسلامی است.

۶۹- فی معرفة العجل الهندسية اثر کیست؟

- (۱) عیندار حمن خازنی
- (۲) اسماعیل حزری

۷۰- آلات رصدی یکپرتوانه تحت تأثیر یا به تقلید از آلات رصدی کدامیک از منجمان اسلامی ساخته شده است؟

- (۱) زرقانی و جابریان فلاح
- (۲) سجزی و ابو ریحان بیرونی
- (۳) شرف الدین طوسی و علی بن حلف
- (۴) مؤید الدین عرضی و نقی الدین منجم

۷۱- ابوعبدالله خوارزمی مفاتیح اللئوم را در چند مقاله یا بخش کلی تقسیم کرده است؟

- (۱) علوم دینی، عربی، یونانی، ایرانی
- (۲) علوم شرعی/عربی و علوم یونانی/اعجمی
- (۳) علوم شرعی/دینی، عربی و یونانی، ایرانی/هندي

۷۲- کوفه پیش از خلافت علی (ع) به چند محله تقسیم شده بود؟

- (۱) چهار
- (۲) پنج
- (۳) شش
- (۴) هفت

۷۳- اوح معلومات جغرافیای دریانوری مسلمانان در کدام اثر / آثار پنده می‌شود؟

- (۱) آثار پیری رئیس
- (۲) آثر سیکه علی (نیس) (کاتب رومی)
- (۳) آثار ابن ماجد و سلیمان مهری

۷۴- بلاد جلالقه در کجا واقع است؟

- (۱) عرب مغرب اقصی
- (۲) جنوب شرقی اندلس
- (۳) شمال غربی اندلس
- (۴) شرق مغرب اقصی

۷۵- گرسی‌های حوزستان در دوره اسلامی کدام شهرها بودند؟

- (۱) ارجان و عبادان
- (۲) عسکر مکرم و مسروقان
- (۳) اهواز (هرمز شهر) و شuster (شوستر)
- (۴) درقول و شاه‌آباد (جندي شابور)

۷۶- اصطلاح سنجه و سنجه‌بای، مربوط به کدام بخش از تشکیلات امپراتوری عثمانی است؟

- (۱) بینی جری
- (۲) دیوان همايون
- (۳) دربار و باب عالی
- (۴) اقطاع و زمین‌داری

۷۷- کدام شرط در شروط احراز منصب وزارت تقویض معتبر نیست؟

- (۱) علم
- (۲) نسب
- (۳) اسلام
- (۴) حریت

۷۸- وظایف و اختیارات کدام نوع امارت به «تدبیرالجیش و سیاست الرعیة و حمایة البيضة و الذین عن الحریم» محدود بود؟

- (۱) عامله
- (۲) خاصة
- (۳) استکفاء
- (۴) اسئله

۷۹- هنر کتاب‌آرایی و دیوارنگاری در کاخ‌ها، از ویژگی‌های کدام سبک از نگارگری است؟

- (۱) صفوی
- (۲) سلجوقی
- (۳) بویهی
- (۴) فاطمی

-۸۰- به کدام علت شریف ترین و مقدس ترین هنر بصری در جهان اسلام خوشبویسی بوده است؟

۱) نمود مجسم کلام الهی است.

۲) عربی زبان بین الملل مسلمانان است.

۳) قابلیت انعطاف توستاری دارد و تنوع آن زیاد است.

۴) اصلی ترین عنصر ترقی در مساجد و اماکن اسلامی بوده است.

-۸۱- دو گونه خط حمیری که منشا خط کوفی بود، کدامند؟

۱) خط لحیانی و خط صفوی

۲) خط صفوی و خط انباری

-۸۲- کدام مورد درباره نظام شهری اسلام در دهه‌های نخستین هجری درست است؟

۱) در آغاز صورت کالبدی نداشت.

۲) از آغاز هم صورت کالبدی و هم هویت معنایی و ارزشی داشت.

۳) صورت کالبدی و هویت معنایی نظام شهری اسلام اقتباسی بود.

۴) صورت کالبدی و هویت معنایی ارزشی شهر اسلامی در مدیۃ النبی تعمی نهایی پنداشت.

-۸۳- کدام مورد بیانگر اقسام سنه در خوشبویسی است؟

۱) محقق - ریحان - مستعلیق - رفاقت - ثلث - بنائی

۲) ریحان - ثلث - کوفی - رفاقت - نسخ - توقیع

-۸۴- آثار ادب المفرد بخاری / الرساله المفصلة لاحوال المتعلمين قابسی / السعادة والاسعاد عامری / رسائل اخوان الصفا، به ترتیب دارای کدام رویکرد تعلیمی و تربیتی است؟

۱) اخلاقی - حدیثی - صوفی

۲) حدیثی - فقهی - فلسفی - اجتماعی

-۸۵- کدام مورد، درباره اصطلاحات «خان» - صاحب - فملی - مشتعل «بفتریب درست است؟

۱) استراحتگاه مسافران - ملازم شیخ - آثار املاء شده - دانشجوی تمام وقت

۲) خوابگاه مسافران - شاگرد شیخ - درخواست کننده املاء - دانشجوی شاغل

۳) استراحتگاه طلاب - همنشین استاد - نگارنده املای شیخ - دانشجوی شاغل

۴) سکونتگاه طلاب - دستیار علمی استاد - شیخ املاء کننده - دانشجوی تمام وقت

-۸۶- موضوع کدام کتاب درست نیست؟

۱) مقاطع الغیب - تفسیر

۲) شرائع الاسلام - فقه

۳) معنی اللہیت - نحو

-۸۷- درباره کتاب‌هایی که با عنوان «آداب تعلیم و تربیت» در تuden اسلامی نگاشته شده است، کدام مورد درست نیست؟

۱) حاوی داده‌های تاریخی مهمی هستند.

۲) محتوای آن‌ها ریشه در آموزه‌های اخلاقی کتاب و سنت دارد.

۳) بیان کننده آرمان‌های تعلیمی و تربیتی نظام آموزشی مسلمانان است.

۴) در این آثار ادب به مفهوم مبانی، اصول، روش‌ها و رفتارهای حزنی در تعلیم و تربیت به کاررفته است.

-۸۸- «تروبادورها» چه گسانی بودند؟

- ۱) گروهی از متخصصان زبان و فرهنگ اردو در غرب
- ۲) یهودیان پیرو این رشد و ناقل مکتب فلسفی او به غرب
- ۳) دخستین گزارشگران رویدادهای جنگ های صلیبی به عرب
- ۴) حاملان و ناقلان شیوه ها و مظامین شعر عربی عربی به عرب

-۸۹- کدام مورد درباره فعالیت های علمی استوک هر گرونه مستشرق هلندی، درست است؟

- ۱) استفاده از مطالعات هنگاری و میان رشته ای برای ترویج همگرایی دین میان عثمانی و دولت هلند
- ۲) استفاده از مطالعات نظری برای آشنایی با عقاید، آداب و رسوم مسلمین جهت ارائه راهکارهای جدید به دولت هلند
- ۳) استفاده از مطالعات میدانی برای آشنایی با عقاید، آداب و رسوم مسلمین جهت ارائه راهکارهای جدید به دولت هلند
- ۴) استفاده از مطالعات کتابخانه ای برای آشنایی با عقاید، آداب و رسوم ترک ها جهت ارائه راهکارهای جدید جلوگیری از سلطه عجمانی بر دولت هلند

-۹۰- رواج مطالعه علمی اسلام در نیمه دوم قرن بیستم، حاصل کدام مورد نبود؟

- ۱) افزایش رسانه های تحت مکریت غربی ها
- ۲) بی نیازی غرب از شناخت شرق به شیوه سنتی
- ۳) کاهش وابستگی مالی دانشگاهها به منابع دولتی
- ۴) افزایش تعامل میان رهبران دینی مسلمان و مسیحی